

Si avui és Onze de Setembre, això és la diada

En certa mesura mediatitzada pel conflicte que es viu a Euskal Herria, però no tant; sota l'amenaça de veure's diluïda per l'11 de setembre novaiorquès, però tampoc; amb la presència d'aquella manifestació de 1977 que l'aniversari torna a posar sobre la taula —i, amb ella, el balanç d'aspiracions i èxits—: així s'ha viscut la diada de l'Onze de Setembre.

“**D**eclaration of independence in cyberspace.” Així és com titulava la BBC la informació que feia referència al canvi operat en la pàgina web de la Generalitat del Principat de Catalunya: el “Gencat” havia deixat el domini .es per adoptar el .net, i ho feia —simbolisme obliga— la mateixa vigília de la diada.

Més ençà del ciberespai, però, i deixant de banda les folgades interpretacions dels periodistes britànics, podem dir que enguany la celebració de l'Onze de Setembre ha tingut, a peu de carrer, prou empenya per superar l'allau mediàtica que, a priori, amenaçava de colgar-la sota l'eco del primer aniversari dels atacs contra les Torres Bessones de Nova York. I, si temes com ara la llei de partits o la legalització de Batasuna —amb la polèmica creada des del diari *Abc* contra ERC per acabar d'atjar la qüestió— centraven bona part de les declaracions de la diada, també hi havia lloc per al record de la “manifestació del milió” que, vint-i-cinc anys enrere, protagonitzava una jornada inoblidable; per a la reivindicació dels “papers de la sang”, encara a Salamanca; o per reclamar “una nova cultura de l'aigua”, en referència al qüestionat transvasament de l'Ebre. Travessant-ho tot, la reivindicació de sobirania en els diferents graus possibles: des de l’“augment de l'autogovern” a la “independència”. Segons el cas.

“M'ho he passat molt bé, però jo, què vols que et digui, estic esgotat.” La frase, pronunciada en un banc de l'estació de l'Arc de Triomf de Barcelona per un re-

tut pare-cangur amb un xiquet penjat a la panxa, a quarts de nou del vespre, podria resumir la dificultat de seguir tanta activitat com proposava una jornada que, a aquella hora, encara no havia acabat. Cas d'haver volgut assistir a tots els actes, hauria calgut anar cronometrat, si és que es delimitava el radi d'acció a Barcelona, o tenir el do de la ubiqüitat (per anar a Girona, on hi hagué la manifestació més multitudinària dels darrers anys, o a Montgat, a la inauguració del monument a l'Onze de Setembre, per exemple).

I és que el programa és atapeït. Primer, i des de bon matí, les ofrenes al monument a Rafael Casanova, l'últim conseller en cap de la ciutat de Barcelona. Des de les nou en punt, de fet, quan arriben els matiners representants del PP, amb el ministre espanyol Josep Piqué al capdavant. Ésser els primers a arribar, però, quan tot just si es comencen a muntar les parades que les diverses organitzacions polítiques, cíviques i culturals mantenen durant tot el dia (i que ja ocupen lloc des de qui sap quina hora de la matinada), no els estalvia l'escriadassada. Els mossos d'esquadra, desplegats també des de primeríssima hora, detenen tres joves.

A mesura que van passant corals i entitats esportives, esbarts, partits polítics i col·lectius de tota mena, tot el voltant de l'estàtua es va animant. L'Antoni i la Maria Rosa, de Sant Martí de Provençals, venen artesanía —sempre guarnida amb la senyera— i expliquen a dues noies —segons consta a les bandes que duen col·locades, Pubilla de Sant Celoni 2000 i Dama de Vilassar de Mar 2001—: “Encara no havíeu nascut que ja érem aquí.” La

Dalt, algunes imatges prèvies a la manifestació independentista de la tarda; al costat, un moment de la marxa, sota una de les estelades gegants que la van seguir; a sota, Josep-Lluís Carod-Rovira, durant la seva intervenció abans de la manifestació, acompanyat de Jordi Portabella i Xavier Vendrell; i una instantània durant la recepció al Parlament de Catalunya: Josep Piqué, Pasqual Maragall i Artur Mas.

manifestació del 77? Com vols que no se'n recordin! "Era un dia de sortir al carrer. Amb molta joia", expliquen. I reblen, de seguida: "Si fóssim com abans potser tot aniria millor."

A mig matí, ja se succeeixen els actes: la Joventut Nacionalista de Catalunya (JNC) marxa en manifestació cap a l'estàtua de Casanova per "Un nou estatut: el camí cap a la sobirania", i al Fossar de les Moreres comença a ser impossible de circular: és ple com un ou. Allà

també hi ha les tradicionals parades, i les tradicionals pancartes, i cada vegada més gent. Dos mítings s'hi desenvolupen de manera simultània, l'un al mateix Fossar, convocat per les formacions municipals AMEI i CUP, on hi parla, per exemple, Francesc Gas, regidor de Roquetes, contra el projecte de Pla Hidrològic; l'altre, al passeig del Born, convocat per la comissió 25 anys de Fossar, en què intervé la diputada de Batasuna al Parlament Basc Jone Gorizelaia. L'acompanyen les

enceses paraules de Lluís Maria Xirinacs, centrades en el conflicte que viu Euskal Herria. Mentrestant, s'alça un castell sota el pebeter gairebé acabat d'estrenar, amb la flama que recorda els màrtirs de 1714, i una nena, a coll del seu pare, ja no veu res més que la torre humana; i s'exclama: "Mira, l'anxoveta!"

Aproximadament a la mateixa hora, es desenvolupa la recepció oficial que convoca cada any el president del Parlament de Catalunya: es parla d'Euskadi –no cal-

JORDI PLAY

Dalt, dues imatges de la manifestació de la tarda. A sota, Franca Masu, de l'Alguer, en un moment del concert organitzat al Born per la Comissió 11 de Setembre, i l'actor Joel Joan, reconegut durant la manifestació.

JORDI BLAY

dria sinó— i es nota que s'acosten eleccions i que Jordi Pujol continua cedint protagonisme al conseller en cap i candidat Artur Mas. La foto "oficial" de l'esdeveniment l'ocupen tres dels candidats a les properes autonòmiques, mentre Josep-Lluís Carod-Rovira recull solidaritats i evita l'encaixada amb Piqué.

La qüestió encetada pel diari madrileny sobre la reunió entre Carod i Otegi és l'eix del discurs que fa el secretari general d'ERC abans de començar la manifestació: "És una bona notícia que faci un any que a Catalunya no hi hagi ni un atemptat, sí o no? Si no els agrada la nostra actuació, que s'hi posin fulles!", diu Carod davant d'un públic entusiasta. Mentrestant, a l'altra banda del camió

des d'on es fa el míting i que dividirà la manifestació en dos blocs, es preparen les pancartes. Aquí i allà, entre la gent que va fent cap al lloc de concentració, hi ha turistes que posen cara de no saber-se'n avenir, del renou que hi ha a Barcelona, en aquesta data, precisament...

Finalment, entre 10 i 15.000 persones, segons les fonts (5.000, a parer de la guàrdia urbana) participen en una manifestació que aplega diversos col·lectius, organitzacions i partits independentistes (Endavant, Maulets, PSAN...) i ERC. I després, a mesura que els diferents blocs van donant per acabada la marxa, el passeig del Born es va omplint de milers de persones: allà s'hi celebra l'acte central de la Comissió 11 de Se-

tembre, una cita que ja s'ha fet tradicional a Barcelona i que ha ofert, presentades per Xavier Grasset, músiques de tot arreu dels Països Catalans, amb Blues de Picolat (Catalunya Nord), Al Tall (País Valencià), Franca Masu (l'Alguer), Antònia Font (Illes Balears) i Mesclat (Principat de Catalunya). En l'acte, convocat amb el lema "Un país lliure, un món més just", hi van intervenir Toni Strubell, de la Comissió de la Dignitat, Gemma Cairó, de l'Associació Catalana de Professionals, i Jordi Porta, candidat renovador a la presidència d'Omnium Cultural, que va fer una crida a "passar del som una nació al volem un estat".

Núria Cadenas